

Nr 122.

Af herrar **Byström** och **Broomé** i Högbo, om ändrad lydelse af § 15 3 mom. i förordningen angående försäljning af brännvin.

På grund af sina oftast rätt stora affärer och det sätt, på hvilket de skötas, blifva brännvinsbolagen stundom »en stat i staten». Styrelsen för ett brännvinsbolag skall som bekant bestå af fem personer, af hvilka tre väljas af bolagsägarna och två af annat forum. Dessa personer hafva att bestämma öfver ej blott förvaltningen af det kapital, som bolagets ägare insatt, utan ock i betydande grad öfver de stora inkomster, som rörelsen vanligen gifver. Styrelsen bestämmer äfven huru stora hyror, som skola betalas, huru stora löner, som skola gifvas etc. Detta kan ske på sådant sätt, att bolagsdirektörer sitta med löner, som närma sig hvad ett statsråd har, och så att krogföreståndarna kunna erhålla inkomster, som i storlek täfla med hvad professorer vid våra högskolor få. Ett litet studium i t. ex. Stockholmsförhållandena och en del andra större städers förhållanden på hithörande område kan lämna godt belysningsmaterial härutinnan. Och hvad hyror för brännvinsutskänkningsställen angår, har på senare tiden rätt märkliga saker offentligen framhållits på möten i Stockholm.

Då de medel, som inkomma genom brännvinsbolagen, äro, sedan 5% afdragits för delägares insatta kapital, såsom antydts, kommunens och det allmännas, så synes oss, att kommunen eller det allmänna också bör få mera inflytande i styrelsen för brännvinsbolaget än hvad nu är fallet. Särskildt bör den kommun, inom hvars område försäljningen skall ske, få ett ord med i laget. Detta kan hafva sin betydelse dels i

Bihang till Riksd. prot. 1911. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 50 Häft. (Nr 122—123). 1

fråga om huru många af bolagets krogrättigheter skola begagnas och dels hvar krogarna skola förläggas. En af de tre styrelseledamöterna, som bolagets delägare hittills utsett, bör därför hädanefter, synes oss, utses af den kommun, där bolaget drifver sin farliga rörelse.

På grund af hvad som nu anförts, anhålla vi att få vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte besluta att första stycket i 3 mom. 15 § af Kungl. förordningen angående försäljningen af brännvin den 9 juni 1905 måtte få följande förändrade lydelse:

Bolags delägare skola vara minst nio, af hvilka åtminstone sex böra vara boende å den ort, där bolagets styrelse har sitt säte. Bolagets styrelse skall bestå af fem ledamöter, af hvilka två utses af delägarna i bolaget, en af landstinget, en af hushållningssällskapets förvaltningsutskott samt en af den kommun, där bolaget idkar sin rörelse, dock att i stad, som icke deltager i landsting, stadsfullmäktige utse den ledamot, som eljest skulle af landstinget väljas. I Stockholm utses tre ledamöter af stadsfullmäktige. Därest å landet eller i stad, som deltager i landsting, nytt bolag bildas å tid, då landstinget icke är samladt, må ordföranden i landstinget äga att utse en person att under tiden, till dess styrelseledamot blifvit af näst sammanträdande landsting utsedd, vara ledamot i styrelsen.

Stockholm den 27 januari 1911.

J. Byström.

L. Gust. Broomé.
